

Periton Kanseri Ve Sıcak Kemoterapi Uygulaması

Kanser, vücutta bir organda oluşup tedavi edilmediği takdirde büyüyüp yayılmaya başlar. Kanser ilk önce çevresindeki organlara yapışmaya başlar ve sonrasında da kana karışarak vücudun başka yerlerine sıçramaya başlar. Sindirim sistemi kanserleri en çok karaciğere, karın zarına, akciğere, kemiklere... meteastaz yapar. Metastaz olan bölgeye göre tedavi algoritması değişmektedir. Periton kanseri (karın zarı kanseri), kaynaklandığı organın kanseri ile aynı anda tespit edilebileceği gibi ilk kanserin tedavisinden sonra da gelişebilir ve takipler sırasında fark edilebilir. 2000'li yıllara kadar periton kanseri gelişen hastalar son evre kanser hastası olarak kabul edilip sadece kemoterapi ile tedavi edilmeye çalışılırdı. Çünkü kanserin, kaynaklandığı organın dışına çıkıp vücuda yayıldığı kabul edilirdi. Bu hastalar hiçbir tedavi almadıklarında beklenen ortalama yaşam süresi 6 ay olup sadece kemoterapi aldıklarında ise ortalama 1 yıldır. Fakat özellikle son 20 yılda kanser ilaçlarındaki önemli gelişmeler ve yeni ameliyat yöntemleri bu hastalıkla mücadelede yeni umutlar doğurmuştur. Bu ameliyat yöntemlerinden özellikle sitoreduktif cerrahi ve sıcak kemoterapi uygulaması ile periton kanseri ile etkin şekilde mücadele edilmeye başlanılabildi. Sitoreduktif cerrahi ve sıcak kemoterapi uygulaması ile daha uzun yaşam süreleri sağlanabilmektedir.

Sitoreduktif cerrahide, hastanın karın zarı ve organlardaki görülebilen kanserli dokuların tamamının ameliyatla çıkartılmasıdır. **Sıcak kemoterapi** ise; gözle görülebilen kanser dokuları ameliyatla çıkartıldıktan sonra ameliyatın son aşamasında karın içinin kemoterapi ilacı eklenmiş ve ısıtılmış serum ile yıkanmasıdır. Bu ısıtılmış kemoterapili sıvı karın içindeki gözle görülemeyen kanser hücrelerini öldürmektedir. Bu ameliyatlardan sonra hastada yattığı süre içerisinde yara enfeksiyonu, kanama, alerji, ilaç toksisitesi, akciğer enfeksiyonu... gibi komplikasyonlar %30-40 oranında gelişebilmektedir. Ameliyat sonrası hastanın hastanede vefat etmesi %1-2 dir. Bu zorlu ameliyatın ve sonrasındaki gelişebilecek komplikasyonların tedavisi ancak deneyimli ve özverili ekipler tarafından yapılabilirse başarılı sonuçlar elde edilebilmektedir.

Bu yöntemin uygulanması ile özellikle peritoneal mezotelyoma (peritonun kendisinden kaynaklı kanser) , appendiks, kalın barsak ve over kaynaklı periton kanserlerinin tedavisi artık daha etkin yapılabilmektedir. Hatta yukardaki kanserlerin bu yöntemle tedavisinde 2-10 yıllık uzun yaşam süreleri dahi sağlanabilmiştir.

Bu umut ışığı altında periton kanseri artık umutsuz son evre kanser hastalığı olarak kabul edilmemektedir. Çünkü tüm dünyada yapılan kanser araştırmalarında; özellikle kanser karın zarına ancak sınırlı alanda yayılmış ise bu tedaviden çok daha fazla fayda gördüğü bilimsel olarak ispatlanmıştır. Bu bilgiler ışığında sıcak kemoterapi uygulaması diğer kanserlerin (mide, pankreas...) tedavisinde de uygulanmaya başlanmış olsa da benzer faydanın sağlanabilmesi için diğer kanser tiplerinde daha seçici olmak gerekiyor.

Öncelikle periton kanser şüphesi veya tanısı olan her hastayı onkoloji konseyinde tartışarak ameliyata uygun olup olmadığına karar veririz. Ameliyata uygun olduğunu düşündüğümüz hastalar genelde kliniğimize yatırılarak ameliyata hazırlanır. Ameliyatta yapılacaklar ve riskleri hasta ve hasta yakınlarına ayrıntılı şekilde anlatılır. Uygun tarihte hasta ameliyata alınır. Ameliyat bulgularında karın içindeki tümörler tamamen çıkartılabilecekse ameliyata devam edip gözle görülebilen tümörlerin tamamı çıkartılır. Bu süreç tümörün karın içindeki yaygınlığına göre bazen 10-15 saat sürebilmektedir. Gözle görülebilen kitleler tamamen çıkartıldıktan sonra karın içerisine drenler konur ve karın kapatılır. Sonrasında perfüzyonistimiz kalp pompa cihazı ve ısıtma cihazı ile hastanın kanser tipine göre 30-60 veya 90 dakika süresince sıcak kemoterapi uygulamasını yaparak ameliyat sonlandırılır. Bu tedavi ile ilgili hasta hiçbir nedenle ücret ödemek zorunda kalmamaktadır. Ameliyat sonrası süreçte hastada bir problem yaşanmazsa hasta 7-10 gün içerisinde taburcu edilir. Daha sonra yaklaşık bir ayda çıkacak patoloji sonucuna göre hastanın onkolojik tedavisi planlanır. Hastanemizde 2018 yılında 30 hastaya sıcak kemoterapi işlemi yapılmış olup, bu istatistikler ile Türkiye’de en çok ücretsiz olarak sıcak kemoterapi tedavisini yapabilen merkezlerden birisi olmuştur.

Doç. Dr. Erdal POLAT
Gastroenteroloji Cerrahisi Eğitim Görevlisi